

**Освітні та наукові інновації у сфері
біології і збереження
здоров'я людини**

МАТЕРІАЛИ

II Всеукраїнської науково-практичної
інтернет-конференції

14 грудня 2023 р.
РІВНЕ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Рівненський державний гуманітарний університет
ДЗ «Луганський державний медичний університет»
КП «Рівненська обласна клінічна лікарня ім. Ю. Семенюка» РОР
КП «Рівненський обласний госпіталь ветеранів війни» РОР
Україно-швейцарський проєкт «Діємо для здоров'я»
КЗ «Рівненська Мала академія наук учнівської молоді»
ГО «Рівненська обласна організація Всеукраїнського товариства охорони природи»

Освітні та наукові інновації у сфері біології і збереження здоров'я людини

II Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція
14 грудня 2023 року

Рівне

УДК 57:613/614: [37:001.895] (08)

О 72

Рекомендовано до видання

Вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету

(протокол № 2 від 25.01.2024 р.)

Рецензенти:

Пустовіт Г. П., доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії і методики виховання Рівненського державного гуманітарного університету

Лисиця А. В., доктор біологічних наук, професор, професор кафедри екології, географії та хімії Рівненського державного гуманітарного університету

Коробко І. С., кандидат медичних наук, доцент, декан факультету післядипломної освіти ДЗ «Луганський державний медичний університет»

Освітні та наукові інновації у сфері біології і збереження здоров'я людини: збірник матеріалів II Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (м. Рівне, 14 грудня 2023 р.). Упоряд.: І. О. Сяська, О. Г. Рудь, Л. В. Ойцюсь, І. М. Трохимчук. Рівне: О. Зень, 2023. 282 с.

ISBN 978-617-601-463-8

У виданні висвітлюються актуальні проблеми у сфері біологічної освіти й збереження здоров'я людини: пошук рішень, популяризація новітніх технологій, поширення творчих здобутків та обмін досвідом у розвитку інноваційного потенціалу в галузі біології, медицини і фізичної терапії.

Матеріали надруковані в авторській редакції. Редакційна колегія може не поділяти поглядів авторів. Відповідальність за зміст матеріалів, точність наведених фактів, цитат, посилань на джерела, достовірність іншої інформації та за дотримання норм авторського права несуть автори.

© Кафедра біології, здоров'я людини та фізичної терапії РДГУ, 2023. Укладання.

© Автори статей, 2023

практик та низки підсумкових атестацій. Так, до змісту професійної підготовки реабілітологів традиційно входять: біохімія, фізіологія та анатомія людини; основи кардіології й пульмонології; травматологія та ортопедія; основи гігієни; біомеханіка; фізіологія рухової активності; адаптивний спорт тощо. Велике значення для формування фахових компетентностей майбутніх фізреабітологів має комплекс освітніх компонент за вибором здобувачів, як-то: іпотерапія, арттерапія, остеопатія, гідрокінезотерапія, аквафітнес, масаж, функціональний тренінг, мануальна терапія, дихальна терапія, фізіотерапія неповносправних та ін.

Таким чином, формування фахових компетентностей майбутніх фізіотерапевтів у закладах вищої освіти України забезпечується реалізацією державного стандарту вищої освіти за цією спеціальністю. Університети прагнуть урізноманітнювати освітні програми підготовки фізіотерапевтів за допомогою вибіркового компонента, задовольняючи професійні та дослідницькі інтереси майбутніх фахівців.

Список використаних джерел

1. Стандарт вищої освіти зі спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія» першого (бакалаврського) рівня. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/2022/Standarty.Vyshchoyi.Osvity/Zatverdzeni.Standarty/01/31/227-Fiz.terap.erhoterap-bak.31.01.22.pdf> (дата звернення: 12.11.2023 р.)

Оксана Черевко,
здобувач вищої освіти ОС «Магістр»,
Рівненський державний гуманітарний університет
Василь Демчук
к.с.-г.н., доцент,
доцент кафедри природничих наук з методиками навчання,
Рівненський державний гуманітарний університет

ЗДОРОВИЙ СПОСІБ ЖИТТЯ – ЗАПОРУКА УСПІШНОГО НАВЧАННЯ СУЧАСНИХ СТАРШОКЛАСНИКІВ

Анотація. У статті наведено результати досліджень здорового способу життя, як цілісного, складного феномену, що інтегрує фізичну, психічну (розумову), соціальну (суспільну) та духовну сферу діяльності людини, які діють одночасно і їх спільна дія визначає загальний стан здоров'я того, хто неухильно ці дії виконує.

Ключові слова: здоровий спосіб життя, старшокласники, мотивація, успішність, навчальний процес.

Постановка проблеми. Сучасний етап реформування освіти в Україні характеризується зростанням захворювань серед старшокласників, різким зниженням їхньої рухової активності та працездатності. Вивчення причин цих явищ показує, що їх необхідно шукати в системі шкільної освіти, у виявленні тих факторів навчальної діяльності, які призводять до перенапруження організму учнів й не створюють належних умов для задоволення їхніх потреб у здоровому способі життя [6].

Виклад основного матеріалу. Здоровий спосіб життя у його широкому і повному розумінні охоплює різні сторони життєдіяльності учнів та передбачає забезпечення

динамічного розвитку їхніх соціальних, духовних, психічних та фізіологічних функцій у динамічній єдності. В реальному житті до вказаних чотирьох функцій додаються: організація рухової активності; профілактика шкідливих звичок; виконання вимог санітарії, гігієни і загартування; режим навчання, праці та відпочинку; раціональне харчування та організація сну; культура спілкування та культура сексуальної поведінки, психофізіологічна регуляція організму, які функціонують одночасно, а їх спільний, інтегративний вплив визначає загальний стан здоров'я та діяльності людини, як цілісного, складного феномена [6]. Здоровий спосіб життя є запорукою і беззаперечною умовою успішного навчання старшокласників.

Сім'я є найменшою соціальною одиницею, де росте, розвивається і формується індивідум, його поведінка, почуття та зрілість, тому саме батьківській ролі у вихованні потрібно віддати першість, бо вона є найважливішою складовою процесу виховання. Видатний педагог В. Сухомлинський твердив, що батькам потрібно приділяти найбільше уваги вихованню дитини тоді, коли її психіка ще є досить вразливою, сприйнятливою до виховного впливу (дошкільний вік) та закладати фундамент виховання вже з дитинства. Тому якщо батько і мати хочуть прищепити свою дитину до здорового способу життя, одного слова буде замало, потрібен власний приклад дорослих. Це, в першу чергу, залежить від стилю життя сім'ї, організації дозвілля, доброзичливості психологічного клімату, ставлення подружжя до куріння, вживання алкоголю та застосування наркотичних речовин. Таким чином, спосіб життя сім'ї в основному обумовлює й спосіб життя дітей [1].

Огляд літературних джерел з питань формування здорового способу життя старшокласників у другій половині ХХ століття свідчить про те, що в цей час відбувався активний процес пошуку нових напрямів, форм, методів та засобів формування здорового способу життя школярів, а також збереження та зміцнення їхнього здоров'я. Розв'язанню проблем формування здорового способу життя присвячено публікації сучасних науковців Л.Сущенко, Г.Апанасенко, М.Гончаренко, Т.Бойченко, Г.Будагянц, О.Вакуленко, В.Горащук, О.Дубогай, С.Закопайло, О.Іонова, С.Кириленко, В.Кузьменко, С.Лапаско, С.Омельченко, В.Оржеховська, Н.Побірченко, В.Шпак та ін.. Разом з тим сучасна практика потребує глибшого вивчення досвіду того історичного періоду, коли рівень здоров'я старшокласників знаходився на значно вищому рівні, ніж тепер.

Дослідження практики реалізації формування здорового способу життя старшокласників дозволило виділити основні напрями розв'язання даної проблеми: формування здорового способу життя старшокласників у навчальній діяльності (у процесі вивчення обов'язкових предметів оздоровчого спрямування та факультативних курсів); формування здорового способу життя старшокласників у виховній роботі (позакласній та позашкільній діяльності); взаємодія школи й сім'ї у формуванні здорового способу життя старшокласників [3].

Орієнтування на здоровий спосіб життя не з'являється у школярів саме собою, а розвивається в результаті педагогічного впливу, спрямованого на формування в них позитивного ставлення до свого здоров'я.

Одним із шляхів досягнення максимально можливого здоров'я учнів є формування у них позитивної мотивації на здоровий спосіб життя. Саме здоровий спосіб життя – якісна передумова майбутньої самореалізації молодих людей, успішного навчання, продуктивної діяльності, здатності до створення сім'ї та народження здорових дітей, творчої та суспільно - політичної активності.

Не зважаючи на зусилля держави, школи і батьків, суспільний інтерес та створення передумов особистої мотивації учнів на здоровий спосіб життя, останнім не завжди вдається уникнути спокуси набуття шкідливих звичок, порушення режиму навчання, праці та

відпочинку, раціонального харчування та пов'язаних з цим розладів здоров'я. Тому формування здорового способу життя школярів та успішне навчання їх завжди було і завжди буде актуальною проблемою суспільства і школи, чим і обумовлюється актуальність наших досліджень [7].

Ряд учених [Баранов, 1988; Васильєв, 1991; Власюк, 1995; Закопайло, 2001; Кузьменко, 2003] переконані, що організація рухової активності є невід'ємною складовою здорового способу життя старшокласників. Під руховою активністю розуміють регламентоване за інтенсивністю фізичне навантаження, яке повністю задовольняє біологічну потребу в русі, відповідає функціональним можливостям організму, сприяє зміцненню здоров'я та гармонійному розвитку особистості учня [6].

Здоровий спосіб життя неможливо поєднувати зі шкідливими звичками [Баранов, 1988; Закопайло, 2001]. Уживання алкоголю, тютюну, наркотичних речовин підвищує ризик прояву багатьох захворювань, які справляють негативний вплив на здоров'я старшокласників. У той же час проведене анонімне анкетування дало можливість виявити, що всі з опитаних учнів не один раз уживали алкоголь, а 30% з них майже регулярно вживають його у вихідні. Регулярно курять 55%, 10% по разі приймали наркотичні речовини, з них 2% – внутрішньо. У цьому віці учні ще глибоко не замилуються про наслідки шкідливих звичок, тому завдання батьків і вчителів – допомогти їм не стати на цей згубний шлях.

Основною перешкодою виникнення у школярів потягу до шкідливих звичок є утворення внутрішнього культурного стрижня особистості, її моральних цінностей, постійної потреби у фізкультурно-оздоровчій, спортивній, навчальній і трудовій діяльності, чітка організація в домашніх умовах власного режиму навчання та відпочинку, введення у свою повсякденну діяльність елементів фізичної культури та спортивних тренувань.

Обов'язковим складовим компонентом здорового способу життя є особиста гігієна, санітарія та загартування організму [Закопайло, 2001; Зубалий, 1991]. Дотримання вимог санітарії та гігієни тіла сприяє правильній життєдіяльності організму, поліпшенню обміну речовин, кровообігу, дихання, розвитку розумових та фізичних здібностей [4; 6].

Суттєве значення в дотриманні здорового способу життя має режим навчання, праці та відпочинку [Закопайло, 2001; Зубалий, 1991]. Добре складений режим дня – основа життєдіяльності усіх учнів. Їх опитування показало, що тільки 25% з них певним чином дотримуються режиму дня. Наукові дані переконливо свідчать, що старшокласникам особливо необхідно вести чітко організований спосіб життя, дотримуватися режиму навчання, відпочинку, харчування, сну та занять фізичними вправами. Під час повсякденного повторення звичайного укладу життя в сім'ї між цими процесами швидко встановлюється взаємозв'язок, закріплений ланцюгом умовних рефлексів. Завдяки цій фізіологічній властивості попередня діяльність є ніби поштовхом до наступної, готуючи організм до легкого та швидкого переведення на новий вид діяльності, що забезпечує її краще виконання. Режим дня має бути індивідуальним, відповідати конкретним умовам, стану здоров'я, рівню працездатності, особистим інтересам та нахилам учня. Режим виконуватиметься лише тоді, коли він буде динамічним, побудованим з урахуванням непередбачених обставин [4; 6].

Велике значення у дотриманні здорового способу життя учнів старших класів відіграє харчування [Власюк, 1995, Закопайло, 2001]. У зв'язку з цим кожний старшокласник повинен знати принципи харчування, регулювати масу свого тіла. Харчування являє собою фізіологічно повноцінне приймання їжі з урахуванням віку, статі, характеру навчання, праці та інших факторів. Воно має відбуватися на принципах досягнення енергетичного балансу; установлення правильного співвідношення між основними харчовими речовинами – білками,

жирами та вуглеводами; збалансованості мінеральних речовин та вітамінів. До режиму харчування слід підходити індивідуально. Головне правило – повноцінно харчуватися не менше 3-4 разів на день [2; 5].

Невід'ємною складовою частиною здорового способу життя і щоденного відпочинку старшокласників є повноцінний сон [Закопайло, 2001; Кузьменко, 2003]. Гігієністи рекомендують спати учням у середньому 8-10 годин на добу. Години, відведені для сну, не можна розглядати як резерв часу, який можна використовувати з іншою метою. Бо в результаті недосипання з'являється слабкість, головні болі, знижується працездатність, підвищується втомлюваність.

Важливою причиною порушення сну може бути перевтома, викликана неправильно побудованими заняттями (надмірна інтенсивність, тривале виконання вправ). Перевтома може викликати й підвищену сонливість. В такому випадку необхідно зменшити навантаження, перебудувавши методику занять. Напружену розумову працю з виконання домашніх завдань необхідно припиняти за 1,5 години до сну, оскільки вона створює у корі головного мозку замкнені цикли збудження, які вирізняються високою стійкістю, та не дають нормально заснути [4; 6].

Чільне місце в структурі здорового способу життя вчені відводять культурі спілкування [Закопайло, 2001; Зубалий, 1991; Кузьменко, 2003], яка охоплює систему знань, норм, цінностей та прикладів поведінки, встановлених у сім'ї та суспільстві. Для старшокласників – це важлива умова задоволеності їхніх взаємин з навколишнім життям, запорука психічного, фізичного, емоційного, соціального та інтелектуального розвитку особистості. Культура спілкування ґрунтується на таких особливостях мислення, як відвертість, гнучкість, нестандартність дій [4].

Істотне значення в системі здорового способу життя має культура сексуальної поведінки [Закопайло, 2001], яка є одним з аспектів соціальної поведінки людини. Дослідження вчених стверджують, що більшість сучасних старшокласників мали статеві стосунки. У наш час молодь раніше починає статеве життя.

Лібералізація статевої моралі, зміна партнерів разом із низькою сексуальною культурою породжують ряд серйозних наслідків – аборти, поширення венеричних захворювань, СНІД. Культура формує еротичний ритуал залицяння та сексуальної техніки, залишаючи місце для індивідуальних або ситуативних варіацій, зміст яких може значно змінюватися. Фізична привабливість лежить в основі уваги осіб протилежної статі, тому старшокласники мають надавати більшого значення фізичній культурі особистості, формуванню гарної постави тощо. Обов'язковою складовою здорового способу життя старшокласників є психофізична регуляція організму [Закопайло, 2001; Зубалий, 1991]. Проблеми в сім'ї, навчанні, образи, незадоволення життям, страх, дефіцит часу, різкі зміни умов життя – усе це викликає в учнів негативні емоції, під впливом яких виникають стресові ситуації.

Стрес є головною причиною виникнення неврозів [Васильев, 1991]. Антистресову дію забезпечує регулярне фізичне навантаження, яке знімає тривогу та замкнутість старшокласників. Тому важливо, щоб заняття фізичними вправами в школі та домашніх умовах приносили їм насолоду, відволікали їх від повсякденних негараздів [4].

Дослідження ефективності впровадження здорового способу життя у старшокласників Кухотсько - Вольської загальноосвітньої школи Вараського району шляхом вивчення рівнів сформованості оздоровчої компетентності учнів на констатувальному етапі і по завершенню формувального етапу експерименту, показало істотне зростання в учнів експериментального класу високого рівня оздоровчої компетентності за мотиваційним, когнітивним і діяльним

компонентом та значне зменшення низького рівня оздоровчої компетентності за тими ж компонентами, порівняно з контрольним класом.

Список використаних джерел

1. Ваврик І. Роль сім'ї у формуванні здорового способу життя старшокласників. *Студентський вісник ВНУ*. 2012. №30.
2. Гуліч М.П. Раціональне харчування та здоровий спосіб життя – основні чинники збереження здоров'я населення. *Проблеми старения и долголетия*. 2011. Т. 20, № 2. С. 128–132.
3. Єрмакова Т.С. Досвід формування здорового способу життя учнів старших класів у вітчизняній педагогіці (друга половина ХХ століття). *Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту*. №5. 2010.
4. Закопайло С. А. Формування здорового способу життя і його цінностей у старшокласників: Методичні рекомендації. Переяслав-Хмельницький: «Буклет», 2001. 58 с.
5. Зубар Н.М. Основи фізіології та гігієни харчування: підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2010. 336 с.
6. Наталія Годун. Основні структурні компоненти здорового способу життя сучасних старшокласників. *Гуманітарний вісник. Педагогіка*. 2014. №32.
7. Роман Карпюк, Омелян Петрик. Формування позитивної мотивації на здоровий спосіб життя у дітей та молоді у контексті вивчення шкільного предмета «Основи здоров'я». *Педагогічний вісник Волині*. 2(3). 2016.

Олена Шевчук,

к.пед.н., доцент,

доцент кафедри біології, здоров'я людини та фізичної терапії,

Рівненський державний гуманітарний університет

ЗАСТОСУВАННЯ МАЙБУТНІМИ ФАХІВЦЯМИ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ СИСТЕМНОГО ПІДХОДУ НА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТТЯХ З «НЕТРАДИЦІЙНИХ МЕТОДІВ МАСАЖУ»

Анотація. У статті проаналізовано використання різних засобів, методів, технік Східного масажу через системний підхід, як необхідність формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх фахівців у галузі фізичної терапії.

Представлено дані підготовки й участі здобувачів вищої освіти в галузі фізичної терапії у Тиждні фізичної терапії та реабілітації, науково-практичному семінарі.

Обґрунтовано ефективність використання системного підходу на практичному занятті з «Нетрадиційних методів масажу» та підбору необхідних засобів, методів, технік проведення нетрадиційного масажу і самомасажу для пацієнтів з різними захворюваннями.

Ключові слова: системний підхід, східний масаж, фахівці фізичної терапії.

У процесі викладання вибіркового освітнього компоненту «Нетрадиційні методи масажу» для здобувачів вищої освіти Рівненського державного гуманітарного університету (далі РДГУ) ми використовували системний підхід, що сприяє ефективному формуванню здоров'язбережувальної компетентності.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1.	
АКТУАЛЬНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ БІОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ: НАСТУПНІСТЬ СЕРЕДНЬОЇ ТА ВИЩОЇ ЛАНОК	
Hrytsai Nataliia, Diachenko-Bohun Maryna IMPLEMENTATION OF FRENCH WORKSHOPS IN THE SCIENCE EDUCATION OF UKRAINE	4
Ключок Дмитро, Сяська Інна ПРОФІЛАКТИКА ВПЛИВУ СТРЕСОГЕННИХ ФАКТОРІВ НА СТАН СЕРЦЕВО-СУДИННОЇ СИСТЕМИ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТАРШОКЛАСНИКІВ	6
Кононенко Ольга, Шкура Тетяна ІНТЕГРАЦІЯ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ВИКЛАДАННІ БІОЛОГІЇ	8
Мельник Віра, Максимчук Надія ВИКОРИСТАННЯ ДИДАКТИЧНИХ ІГОР ПРИ ВИВЧЕННІ БІОЛОГІЇ У 7 КЛАСІ	10
Пасічник Олеся, Ткачук Надія КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ НАВЧАЛЬНИХ ЕКСКУРСІЙ В ПРИРОДУ	13
Павелків Катерина МОДЕЛЬ ЗДОРОВОЇ ШКОЛИ В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ: ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ	16
Пономаренко Вадим, Сяська Інна ВИКОРИСТАННЯ ОНЛАЙН-ПЛАТФОРМ НА УРОКАХ БІОЛОГІЇ	19
Сяська Інна, Черевко Людмила ВРАХУВАННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ РОЗВИТКУ ПАМ'ЯТІ В МОЛОДШИХ ПІДЛІТКІВ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ БІОЛОГІЇ	23
СЕКЦІЯ 2.	
ТЕОРІЯ, ПРАКТИКА ТА МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ СУЧАСНИХ БІОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ	
Алексійчук Оксана, Демчук Василь МІЖПРЕДМЕТНІ ЗВ'ЯЗКИ ХІМІЇ, БІОЛОГІЇ ТА ФІЗИКИ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ІНТЕГРОВАНОГО КУРСУ «ПРИРОДНИЧІ НАУКИ»	27
Вовк-Шульга Софія, Хміль Стефан, Жилінський Андрій ДІАГНОСТИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ ПОКАЗНИКІВ ЗАГАЛЬНОГО АНАЛІЗУ КРОВІ У ПАЦІЄНТОК З КОМОРБІДНИМ ПЕРЕБІГОМ ЛЕЙОМІОМИ МАТКИ ТА ГЕНІТАЛЬНОГО ЕНДОМЕТРІОЗУ	30
Воловик Галина, Мандигра Юлія ДОСЛІДЖЕННЯ МЕЗОФАУНИ ГРУНТІВ ПАРКІВ М. РІВНЕ	33
Гайдаш Ігор, Гайдаш Ірина, Янчевський Олександр ПРИСУТНІСТЬ БИСТРЯНКИ ЗВИЧАЙНОЇ (<i>ALBURNOIDES VIPUNSTATUS</i>) В РІЧЦІ СТУБЛІ РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСТІ УКРАЇНИ ТА ГІДРОХІМІЧНИЙ СТАН ЦЬОГО ВОДОГОНУ	37
Гайдаш Ігор, Гайдаш Ірина ГІГІЄНИЧНИЙ СКРИНІНГ ФІЗИКО-ХІМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ ЯКОСТІ ПИТНОЇ ВОДИ СИСТЕМ ЦЕНТРАЛІЗОВАНОГО ВОДОПОСТАЧАННЯ В ДЕЯКИХ МІСТАХ КРАЇН АЗІЇ І ЄВРОПИ ВЛІТКУ 2023 РОКУ	40
Гайдаш Ігор, Журба Олександр, Євтушенко Юлія, Коваленко Дмитро ГІДРОХІМІЧНИЙ СТАН РІЧОК СЛУЧ І РУДИНКА НА ДІЛЯНЦІ САРНЕНСЬКОГО РАЙОНУ РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСТІ	44
Горальський Леонід, Сокульський Ігор, Антоні Світлана МОРФОЛОГІЯ ПІДШЛУНКОВОЇ ЗАЛОЗИ СТАТЕВОЗРІЛОГО СВІЙСЬКОГО СОБАКИ	46
Гусаковська Тетяна ДОСЛІДЖЕННЯ ЗОНАЛЬНОГО РОЗПОДІЛУ ВОДНИХ ТВЕРДОКРИЛИХ У БІОТОПАХ РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСТІ	49

Загоруйко Геннадій, Марциновський Віталій, Цвентух Лініалла, Когут Олександр, Соломко Олександр ЗМІНИ УЛЬТРАСТРУКТУРИ МІОКАРДА ЛІВОГО ШЛУНОЧКУ В ОНТОГЕНЕЗІ ЩУРІВ ВІСТАР	53
Кирильчук Ольга ІДЕНТИФІКАЦІЇ НА ОСНОВІ ДНК У КРИМІНАЛІСТИЦІ	63
Марциновський Віталій, Загоруйко Геннадій, Мельник Наталія, Окрутна Ольга ЗАСТОСУВАННЯ БІОМАРКЕРІВ ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІАГНОСТИКИ І ПРОВЕДЕНОЇ ТЕРАПІЇ ІНФАРКТА МІОКАРДА У МОЛОДИХ ЧОЛОВІКІВ І ЖІНОК	65
Марциновський Віталій, Кацеба Оксана, Загоруйко Геннадій ГЕНДЕРНІ ВІДМІННОСТІ БІОХІМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ КРОВІ ГРОМАДЯН РІВНЕНЩИНИ ХВОРИХ НА COVID-19	68
Міськова Олена ПРОПОЗИЦІЇ ДО СПИСКУ ВИДІВ ІНВАЗІЙНИХ РОСЛИН СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ	72
Новак Єлизавета, Світлана Редкодубська ВИВЧЕННЯ ЕКОЛОГІЧНИХ ГРУП МОХІВ В ЕКОСИСТЕМІ МІСТА КОСТОПОЛЯ	75
Ойцюсь Лариса, Володимирець Віталій, Солодка Тетяна АДВЕНТИВНІ ВИДИ ФЛОРИ У СКЛАДІ ЛІСОВИХ ТА ЛУЧНИХ УГРУПОВАНЬ ВОЛИНСЬКОГО ПОЛІССЯ	80
Ойцюсь Лариса, Шашок Ірина ВИДИ ІНВАЗІЙНИХ РОСЛИН РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСТІ	81
Ойцюсь Лариса, Шевцов Вадим ФІТОІНДИКАЦІЯ АНТРОПОГЕННИХ ВПЛИВІВ ЗА МОРФОЛОГІЧНИМИ ЗМІНАМИ РОСЛИН	83
Ойцюсь Лариса, Пашковська Васирина АДВЕНТИВНІ РОСЛИНИ М. РІВНЕ	85
Рудич Анастасія, Упатова Ірина, Москальов Віталій ВИВЧЕННЯ ПРОЦЕСІВ ВІЛЬНОРАДИКАЛЬНОГО ОКИСНЕННЯ В НАУКОВО-НАВЧАЛЬНІЙ РОБОТІ СТУДЕНТІВ	87
Рудь Олег, Сачук Роман, Кирильчук Ольга, Куцоконь Лілія ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ ВЕТЕРИНАРНОГО ПРЕПАРАТУ БТФ ПЛЮС НА РІСТ І РОЗВИТОК ЦУЦЕНЯТ	91
Рудь Олег, Чуль Ольга, Корепанова Анастасія АКТУАЛЬНІСТЬ ВИВЧЕННЯ АНІЗАКІДОЗНОЇ ІНВАЗІЇ	94
Рудь Олег, Данилюк Алла, Гринюк Ірина ВИКОРИСТАННЯ ВЕТЕРИНАРНОГО ПРЕПАРАТУ НА ОСНОВІ ДЬОГТЮ БЕРЕЗОВОГО ПРИ ЛІКУВАННІ ДЕРМАТОЗІВ У СОБАК	99
Сачук Роман, Жигалюк Сергій, Жигалюк Марина, Жигалюк Олександр ДОСЛІДЖЕННЯ МІСЦЕВО-ПОДРАЗНЮВАЛЬНОЇ ДІЇ «ТІАМОДЕВ 80» У ВИГЛЯДІ ВОДОРОЗЧИННОГО ПОРОШКУ	103
Серган Євгеній ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПАТОЛОГОАТОМІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ	107
Соцька Ірина, Терещенко Наталія, Соцька Наталія КОМПЛЕКСНІ ДОСЛІДЖЕННЯ ЛАКТАЗНОЇ НЕДОСТАТНОСТІ У ДІТЕЙ ІЗ ЗАТРИМКОЮ МОВЛЕННЕВОГО РОЗВИТКУ	109
Сяський Володимир, Сяська Інна, Сяська Іванна КОМП'ЮТЕРНЕ ІМІТАЦІЙНЕ МОДЕЛЮВАННЯ ФІЗІОЛОГІЧНИХ ПРОЦЕСІВ У ДИХАЛЬНІЙ СИСТЕМІ ЛЮДИНИ	112
Тарасович Павло, Марциновський Віталій ПОВЕДІНКОВІ РЕАКЦІЇ ТВАРИН В УМОВАХ АНТАРКТИДИ	118

Трохимчук Ірина, Нідельська Соломія НЕБЕЗПЕКА ПОШИРЕННЯ ЗООАНТРОПОНОЗНИХ ІНФЕКЦІЙ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	121
Трохимчук Ірина, Юлія Ткачук ПРОМЕНЕВА ДІАГНОСТИКА ЗАХВОРЮВАНЬ ОРГАНІВ ДИХАННЯ	124
Трохимчук Ірина, Стецюк Софія ЕТІОЛОГІЧНІ ЧИННИКИ ВІРУСНОГО ЕНЦЕФАЛІТУ	127
Філіпова Альона, Марчук Ніна, Медведєва Вікторія, Горальський Леонід, Колеснік Наталія МОРФОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ БУДОВИ СПИННОГО МОЗКУ ТА СПИННОМОЗКОВИХ ВУЗЛІВ ПОЙКЛОТЕРМНИХ ТВАРИН	130
Федчук Оксана, Романюк Володимир МЕТОДИ СУЧАСНИХ БІОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ	133
СЕКЦІЯ 3.	
ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЗДОБУВАЧІВ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ	
Березюк Тетяна ПРОБЛЕМА СТАНОВЛЕННЯ СОЦІАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В УЧНІВ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ	136
Боровець Олена ОРГАНІЗАЦІЯ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ В НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ	138
Гудовсек Оксана, Воронко Денис ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ З БАТЬКАМИ ДІТЕЙ З ООП В ЗАКЛАДАХ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ	140
Петренко Інна ОСВІТНІ БЕЗПЕКОВІ ПРОЄКТИ В УКРАЇНІ ЩОДО СТВОРЕННЯ БЕЗПЕЧНОГО ПРОСТОРУ ДЛЯ ДІТЕЙ	143
Петренко Оксана ГЕНДЕРНИЙ ПІДХІД ДО ОСВІТИ УЧНІВ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОСТІ	147
Савельєв Олександр, Янчевський Олександр АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ІНКЛЮЗИВНОСТІ В СУЧАСНИХ РЕАЛІЯХ СИСТЕМИ ОСВІТИ УКРАЇНИ	148
Сяська Інна ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ШКОЛЯРІВ З РІЗНОЮ ЛАТЕРАЛІЗАЦІЄЮ ПІВКУЛЬ ГОЛОВНОГО МОЗКУ	151
Ткачук Надія ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ УМОВИ ВПРОВАДЖЕННЯ ДИФЕРЕНЦІЙОВАНОГО ВИКЛАДАННЯ В ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ	155
Трохимчук Ірина, Котяй Марія ОЗДОРОВЧА СПРЯМОВАНІСТЬ ФІЗИЧНОЇ АКТИВНОСТІ ДОШКІЛЬНИКІВ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ (СИНДРОМ ДАУНА)	158
Трохимчук Ірина, Бучкович Ульяна МЕТОД РОДОВОДІВ У ГЕНЕТИКО-ФЕНОТИПІЧНІЙ ХАРАКТЕРИСТИЦІ ДІТЕЙ ІЗ СИНДРОМОМ ДАУНА	161
СЕКЦІЯ 4.	
ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У ГАЛУЗІ БІОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ, МЕДИЦИНИ І ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ	
Антонюк-Кисіль Володимир, Пашковська Васирина, Пуха Андрій ЗАПОБІГАННЯ ЛЕЖАЧОМУ ГІПОТЕНЗИВНОМУ СИНДРОМУ У ВАГІТНИХ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ФІЗИОТЕРАПЕВТИЧНИХ ПРОЦЕДУР	165
Виговський Ігор, Савчук Любов ВАЛЕОЛОГІЧНА ОСВІТА ЯК ОСНОВНИЙ АСПЕКТ У ВИХОВАННІ МОЛОДОГО ПОКОЛІННЯ	167

Захарченко Юлія МЕТОДИ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В МЕДИЧНИХ ОСВІТНІХ ЗАКЛАДАХ	172
Зозуляк Вадим, Дегтярьов Олег РОЛЬ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ В ПІДГОТОВЦІ МЕДИЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ: ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕМОЦІЙНОЇ СТІЙКОСТІ ТА ЕФЕКТИВНОСТІ У КРИЗОВИХ СИТУАЦІЯХ	173
Іващенко Олена, Копанцева Лариса ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ЛІКАРЯ	176
Чжан Їжунь (КНР), Марциновський Віталій ГЕНДЕРНІ І ВІКОВІ ОСОБЛИВОСТІ МОРФОЛОГІЧНОГО ТА ФУНКЦІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ СТУДЕНТІВ РДГУ 1 і 5 КУРСІВ	178
Карлова Тетяна, Левчук Ірина, Бахрам Рашиді ЕТИЧНИЙ КОНТЕКСТ УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ПІД ЧАС ПАНДЕМІЇ COVID-19	184
Лазарчук Володимир ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ: СИСТЕМНИЙ ПІДХІД ТА СПІВПРАЦЯ МІЖ ВИКЛАДАЧАМИ РІЗНИХ ДИСЦИПЛІН	191
Напрасніков Сергій АКТУАЛЬНІСТЬ ЗАНЯТЬ З ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ В ЗАКЛАДАХ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ З МЕТОЮ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ	193
Романовський Микола, Польовий Віктор, Жилінський Андрій, Афонін Дмитро ОСОБЛИВОСТІ ХІРУРГІЧНОГО ЛІКУВАННЯ ХВОРИХ З ВІЛ/СНІД АСОЦІЙОВАНИМ АНАМНЕЗОМ ТА ПОПЕРЕДЖЕННЯ ВІЛ-ІНФІКУВАННЯ ХІРУРГІВ	196
Савина Віта, Рудь Олег НАСЛІДКИ ВПЛИВУ РАДІАЦІЙНОГО ЗАБРУДНЕННЯ НА СИСТЕМУ КРОВООБІГУ У НАСЕЛЕННЯ РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСТІ	200
Серган Євгеній ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ЗАСТОСУВАННЯ ФІЗИОТЕРАПЕВТИЧНИХ ПРОЦЕДУР У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ РЕАБІЛІТОЛОГІВ	202
Толочик Інна ОЦІНКА ДЕЯКИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ВИЩОЇ НЕРВОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ 1-А КЛАСУ РІВНЕНСЬКОЇ ГІМНАЗІЇ №5 ІМ. О. О. БОРИСЕНКА	204
Чепурка Олег ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ФАХІВЦІВ З ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ У ПРОЦЕСІ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	207
Черевко Оксана, Демчук Василь ЗДОРОВИЙ СПОСІБ ЖИТТЯ – ЗАПОРУКА УСПІШНОГО НАВЧАННЯ СУЧАСНИХ СТАРШОКЛАСНИКІВ	208
Шевчук Олена ЗАСТОСУВАННЯ МАЙБУТНІМИ ФАХІВЦЯМИ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ СИСТЕМНОГО ПІДХОДУ НА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТТЯХ З «НЕТРАДИЦІЙНИХ МЕТОДІВ МАСАЖУ»	212
Шинкарук Оксана ПРИНЦИПИ ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ЗДОРОВ'Я ВИХОВАНЦІВ ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	215
Янчевський Олександр ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У ГАЛУЗІ МЕДИЦИНИ	217
СЕКЦІЯ 5.	
ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ У ХІРУРГІЇ ТА В ЛІКУВАННІ Й РЕАБІЛІТАЦІЇ ПОСТТРАВМАТИЧНОГО СИНДРОМУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	220
Бергаш Борис, Бурачик Андрій, Марциновський Віталій РЕГІОНАЛЬНІ РЕАБІЛІТАЦІЙНІ ЦЕНТРИ ЯК ОСНОВНА СКЛАДОВА	

РЕАБІЛІТАЦІЇ ВІЙСЬКОВИХ В ЄДИНОМУ МЕДИЧНОМУ ПРОСТОРИ УКРАЇНИ	
Дубинецька Вікторія НЕЙРОРЕАБІЛІТАЦІЙНІ АСПЕКТИ ХРЕБЕТНО-СПІНАЛЬНОЇ ТРАВМИ	222
Жара Ганна РЕКРЕАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ МЕНТАЛЬНОГО ВІДНОВЛЕННЯ РІЗНИХ ВЕРСТВ НАСЕЛЕННЯ У ВОЄННИЙ ЧАС	226
Жилінський Андрій, Іванов Дімітрій, Члек Роман, Романовський Микола, Афонін Дмитро ВИПАДОК ВИКОНАННЯ ГАСТРОПАНКРЕАТОДУОДЕНАЛЬНОЇ РЕЗЕКЦІЇ У ХВОРОГО З ХРОНІЧНИМ КАЛЬКУЛЬОЗНИМ ДЕСТРУКТИВНИМ ЧАСТОРЕЦИДИВУЮЧИМ ПАНКРЕАТИТОМ, УСКЛАДНЕНИМ ПСЕВДОКІСТОЮ ГОЛОВКИ ПІДШЛУНКОВОЇ ЗАЛОЗИ ТА АНЕВРИЗМОЮ ГАСТРОДУОДЕНАЛЬНОЇ АРТЕРІЇ	229
Жилінський Андрій, Павлишин Андрій, Дейкало Ігор ПРОФІЛАКТИКА ТРОМБОЕМБОЛІЧНИХ УСКЛАДНЕНЬ ПРИ ЛІКУВАННІ ГОСТРОГО КАЛЬКУЛЬОЗНОГО ХОЛЕЦИСТИТУ ЗА УМОВ КОМОРБІДНОСТІ	236
Жилінський Андрій, Паш Роман, Снітко Микола, Журба Олександр ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ ІМПЛАНТАЦІЙНИХ ПОРТ-СИСТЕМ У ЛІКУВАННІ ОНКОЛОГІЧНИХ ХВОРИХ	243
Жилінський Андрій, Снітко Микола, Райкевич Володимир, Іванов Дімітрій, Члек Роман, Романовський Микола ВИКОРИСТАННЯ ПРОТОКОЛІВ NCCN У ЛІКУВАННІ РАКУ ШЛУНКА В ОБЛАСНОМУ ЦЕНТРІ ПЛАНОВОЇ ХІРУРГІЇ ТА ТРАНСПЛАНТОЛОГІЇ В НЕАД'ЮВАНТНОМУ РЕЖИМІ	246
Жилінський Андрій, Члек Роман, Романовський Микола, Жданюк Василь, Зельоний Ігор ВИПАДОК ХІРУРГІЧНОГО ЛІКУВАННЯ СИНДРОМУ КОМПРЕСІЇ ЛІВОЇ НИРКОВОЇ ВЕНИ ВЕРХНЬОЮ БРИЖОВОЮ АРТЕРІЄЮ (СИНДРОМУ ЛУСКУНЧИКА) ШЛЯХОМ ФОРМУВАННЯ ОБХІДНОГО ЯЄЧНИКОВО-КЛУБОВОГО ВЕНОЗНОГО АНАСТОМОЗУ	251
Жилінський Андрій, Шарафан Назарій, Афонін Дмитро, Жданюк Василь, Члек Роман, Романовський Микола ВИПАДОК УСПІШНОГО ЛАПАРОСКОПІЧНОГО ЛІКУВАННЯ ЕХІНОКОКОЗУ ПЕЧІНКИ	254
Загоруйко Геннадій, Марциновський Віталій, Мельник Наталія, Кухтяк Наталія ФАРМАКОТЕРАПІЯ З НАДАННЯ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ ХВОРИМ НА ГЕМОФІЛІЮ	260
Козар Юрій АКТУАЛЬНІСТЬ ПСИХОЛОГІЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ВІЙСЬКОВИХ В ПІСЛЯВОЄННІ ТА ВОЄННІ ЧАСИ З ЗАЛУЧЕННЯМ НОВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ	263
Підлісна Вікторія, Підлісний Сергій ДОСВІД ЗАСТОСУВАННЯ БІСОПРОЛОЛУ ФУМАРАТУ У ПАЦІЄНТІВ ІЗ АРТЕРІАЛЬНОЮ ГІПЕРТЕНЗІЄЮ ТА СИНДРОМОМ ВЕГЕТАТИВНОЇ ДИСФУНКЦІЇ	266
Речун Надія ВСТАНОВЛЕННЯ SMART-ЦІЛЕЙ ФАХІВЦЯМИ МУЛЬТИДИСЦИПЛІНАРНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЙНОЇ КОМАНДИ ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ САМОЕФЕКТИВНОСТІ ПАЦІЄНТА ПІД ЧАС РЕАБІЛІТАЦІЇ	268
Усатов Сергій, Усатов Олександр ВИДАЛЕННЯ СУПРАТЕНТОРІАЛЬНИХ ГЛІОМ ГОЛОВНОГО МОЗКУ В ОБСЯЗІ GTR	270
Цан Єлизавета, Мірзебасов Максим ПОСТТРАВМАТИЧНИЙ СТРЕСОВИЙ РОЗЛАД, СПРИЧИНЕНИЙ БОЙОВИМИ ДІЯМИ В УКРАЇНІ ЯК ПРОБЛЕМА ДЕРЖАВНОГО МАСШТАБУ	274

Підп. до видання 28.12.2023 р.
Формат 210x297/16.

Ум. друк. арк. 20,0.

Електронне видання розміщене на сайті:

<https://www.rshu.edu.ua/contact/naukovi-vydannia/2407-4-materialy-mizhnarodnykh-ta-vseukrayinskykh-naukovo-praktychnykh-konferentsiy>

Видавець: О. Зень

Свідоцтво РВ № 26 від 6 квітня 2004 р.

пр. Кн. Романа, 9/24, м. Рівне, 33022;

тел.: 0-362-24-45-09; 0-67-36-40-727; olegzen@ukr.net